

A JÓSVAFŐI TÁJHÁZ BARLANGTANI KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓ BESZÉDE

Dr.Szunyogh Gábor

Szeretettel üdvözlöm Önöket a jósvafői tájház újabb egységének megnyitóján. Ünnepélyes pillanat ez, mert valamennyiünk kimondott--kimondatlan vágya vált valóra Szablyár Péter keze munkája által, amidőn létrehozta ezt a kis múzeumot.

E múzeum mind célkitűzésében, mind kialakításában sajátos. Engedjék meg, hogy megnyitó beszédemben kissé részletesebben szóljak erről a sajátosságról.

Sajátos azért, mert nem a Baradla-barlang bejáratánál, egy külön erre a célra készült épületben található, hanem egy jósvafői tájházban kapott helyet. Talán első pillanatban ez az elhelyezés különösnek tűnhet, hiszen a tájházak általában néprajzi kiállításokat foglalnak magukba. Jósvafő és vidéke azonban annyira elválaszthatatlan a karsztjelenségektől és barlangoktól, hogy az idelátogatók csak akkor kapnak teljes képet e környékről, ha megtudják: a környéken nemcsak a Baradla, hanem sok egyéb barlang is található. Nyilvánvaló ezért, hogy e kiállítás --a kis hely szabta korlátokon belül-- bemutatja a Vass Imre-, a Szabadság-, a Kossuth- és a Béke-barlangokat, valamint a speleológiai kuriózumoknak tekinthető többi, kisebb barlangunkat.

Nem maradt el természetesen a terület jeles kutatóinak bemutatása sem. Kegyeletet őrző, de szomorú dolog, hogy bizony már múzeumi tablóra került mindnyájunk által oly jól ismert és szeretett tudósaink életútjának összefoglalása, mint Papp Ferencé és Kessler Huberté.

Sajátos e múzeum azért is, mert kilép a természettudományi múzeumok szokásos keretei közül, és nem csak az objektív logikát befogadó bal agyféltekénket hozza működésbe, hanem szubjektív érzéseinkért, érzelmeinkért felelős jobb oldali féltekénket is "megcsiklandozza". Péter ugyanis vette a bátorságot --szembe nézve a szakbarbár muzeológusok támadásaival-- és pompás gyűjteményt rendezett be különböző mértékben karrosodott közetdarabokból, de

nem korrodálódásuk menetét, hanem alakjuk szépségét, fantázia-dússágát bemutatandó. Ez a -- Péter által karsztkisplasztikának nevezett -- kiállítás tudomásom szerint egyedülálló.

A kiállítás negyedik, nem kevésbé meglepő részét barlangi bélyegek és képeslapok gyűjteménye teszi ki. A rendezők (Szablyár Péteren kívül Dr.Lénárt László) azt húzták alá ezzel a kiállítás-részlettel, hogy a táj, a szpeleológia tudománya és e tájban élő ember a maga kedvteléseivel, hobbyjaival együtt alkotja azt az egységet, amely meghatározza a Jósvalfő-környéki világot.

A kiállítás gyűjteménye több forrásból állt össze. A fényképek Borzsák Péter felvételei. A karsztkisplasztikák Szablyár Péter gyűjteményéből valók. A bélyeg és képkiallítás anyagát Dr.Lénárt László nyújtotta, míg az ásványok a Barlangtani Intézetből származnak.

Tisztelt barátaim, kedves vendégek! Mielőtt elindulnának, hogy részletesen megismerjék a kiállított tárgyakat, hadd szóljak néhány szót e múzeum jelentőségéről. Hadd idézzem néhai iskolám névadójának, Apáczai Csere Jánosnak mondását, melyet zászlajára tűzött: "Serkenj fel, és állíts iskolákat!" Mondta ezt azért, mert tudta: csak akkor válik a magyar nép nemzeté, ha tanul, ha megismeri a világot, önmagát és hazáját. Nos, úgy érzem Szablyár Péter e tájházzal és barlangtani múzeummal Apáczai zászlaját viszi tovább, mert megtanítja az erre tévedő turistáknak, hogy Jósvalfő nem csak egyszerűen egyik falu a sok ezer közül, hanem országunk sokszínűségét gazdagító, egyéni arculattal rendelkező település ill. táj.

Ezzel a kiállítást megnyitom.

Dr.Szunyogh Gábor
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola
Szombathely
H-9700 Hungary